Svar på skriftligt spörsmål SSS 387/2025 rd

Svar på skriftligt spörsmål om ställningen för dem som varit arbetspliktiga under krigstid

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 387/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Lohikoski / vänst:

> Är regeringen redo att utvidga tillämpningsområdet för veteranförmånerna även för dem som varit arbetspliktiga under krigstid?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Våra krigsveteraners förmåner och tjänster som de erhåller genom separat lagstiftning var ursprungligen avsedda för veteraner som bar den tyngsta bördan på fronten och som bevarade vår självständighet samt för att respektera deras arbete. Den här principen bör bevaras så länge det finns behov av specialförmåner. Frågor om att utvidga förmånerna till olika befolkningsgrupper har utretts i flera arbetsgrupper och det har konstaterats att det inte längre är ändamålsenligt att utvidga dessa förmåner till andra grupper efter så många år efter krigets slut. Sådana grupper är förutom krigsinvalider och frontveteraner som deltagit i egentliga krigshandlingar även såväl krigsvärnlösa och krigsänkor som bland annat krigsbarn, krigsemigranter och personer som förlorat sina hem, anhöriga till krigens civila offer, kvinnor vid hemmafronten, personer som arbetat i vissa krigsnära uppdrag och personer som varit arbetspliktiga under krigstid.

Utvidgningen av rehabiliteringsrätten tjänar inte längre upprätthållandet av funktionsförmågan i den omfattning som tidigare, utan upprätthållandet av funktionsförmågan borde vara en fast del av helheten av äldrevården och vid behov intensifierade rehabiliteringsperioder. Ställningen för olika grupper personer som anslutit sig till krig korrigeras bäst genom att man utvecklar servicen för äldre, varvid den också förbättrar rehabiliteringen och tillgången till service för dem som var arbetspliktiga under krigstid.

I regeringsprogrammet har man också lyft fram utvecklingen av och stödet av för vården och rehabiliteringen av alla äldre personer. Till exempel i punkten gällande brådskande åtgärder för att förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster har man betonat äldre personers möjligheter att klara sig hemma och för att stödja detta har man föreslagit olika stödåtgärder för organisationer och kommuner för att upprätthålla funktionsförmågan hos äldre personer som bor hemma och hos deras närståendevårdare samt för att effektivisera både det uppsökande och upphittande

arbetet. Även lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012), den så kallade äldreomsorgslagen, gör det möjligt att förbättra de äldres ställning.

Kvalitetsrekommendation för att trygga en aktiv och funktionsduglig ålderdom och hållbara tjänster 2024–2027 stöder genomförandet av äldreomsorgslagen och innehåller god praxis och rekommendationer bland annat för utvecklingsarbetet i kommunerna. Dessutom är målet för programmet OmaIkä att skapa och införa verksamhetsmodeller som stöder funktionsförmågan hos äldre personer och förebygger välfärds- och hälsoproblem.

Social- och hälsovården samt den sociala tryggheten för andra grupper som på olika sätt deltog i uppgifter till stöd för fronten och försvaret av Finlands självständighet ordnas lämpligen även i fortsättningen via det offentliga social- och hälsovårdssystemet och det allmänna systemet för social trygghet.

Helsingfors 28.11.2025

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso